

Differenciálszámítás alkalmazása.

- Legyen az $f(x, y) = \frac{x^4 + xy^3}{x^2 + y^2}$, ha $(x, y) \neq (0, 0)$ és $f(0, 0) = 0$. Igazolja: $f_{xy}(0, 0) \neq f_{yx}(0, 0)$.
- Határozza meg azt a ponthalmazt, amelynek minden pontjában igaz az adott függvényre vonatkozó egyenlőség.
  - $f(x, y) = e^{x^2+y^2}$, $f_{xx} + f_{yy} = 4(x^2 + y^2 + 1)f$
  - $f(x, y) = \operatorname{arth} \frac{y}{x}$, $f_{yy} - f_{xy} = \frac{1}{(x-y)^2}$
- Legyen $f(x, y) = \ln(xy)$, $x = \operatorname{tgt}$, $y = \sqrt{t}$. $\frac{df}{dt} = ?$
- Legyen $f(x, y) = 3xy$, $x = \sin(u + v)$, $y = \cos(u + v)$. $f_u = ?$ $f_v = ?$
- Legyen $f(x, y) = \frac{x^2 y}{x^2 + y^2}$, ha $(x, y) \neq (0, 0)$ és $f(0, 0) = 0$. Határozza meg az f iránymenti deriváltját a $(0, 0)$ pontban az $(1, 0)$, $(0, 1)$ és az $(1, 1)$ irányokban.
- Határozza meg az $f(x, y) = 2x^2 + y^2$ iránymenti deriváltját a $(-1, 1)$ pontban a $(4, 3)$ irányban.
- Milyen irányú és mekkora a maximális iránymenti deriváltja az $f(x, y) = x^2 - xy + y^2$ függvénynek az $(1, 1)$ pontban?
- Milyen irányokban 0 az $f(x, y, z) = 3e^x \cos(yz)$ függvény iránymenti deriváltja a $(0, 0, 0)$ pontban?
- Határozza meg az adott felület adott pontbeli érintősíkjának az egyenletét.
  - $z = \ln(x^2 + y^2)$, $P(1, 0, 0)$
  - $x^2 + y^2 + z^2 = 3$, $P(1, 1, 1)$
  - $x^2 + y^2 - 2xy - x + 3y - z = 3$, $P(1, 2, 3)$
- Határozza meg az $x^2 + 3y^2 + 2z^2 = 9$ felület azon pontjait, amelyekben az érintősík párhuzamos a $2x + 3y + 4z = 0$ síkkal.
- Adja meg az adott függvény adott ponthoz tartozó lineáris közelítését.
  - $f(x, y) = e^x \cos y$, $P(0, 0)$
  - $f(x, y, z) = \sqrt{x^2 + y^2 + z^2}$, $P(1, 2, 2)$
- Határozza meg az adott függvény lokális szélsőértékeit.
  - $f(x, y) = x^4 + y^4 - x^2 - 2xy - y^2$
  - $f(x, y) = e^{2x} \cos y$
  - $f(x, y) = xy + 2x - \ln(x^2 y)$
  - $f(x, y) = x^3 y^2$
- Határozza meg az adott függvény minimumát és maximumát az adott tartományon.
  - $f(x, y) = 2y^2 + x^2 + y$, $T = \{(x, y) : x^2 + y^2 \leq 1\}$
  - $f(x, y) = x^2 y^2$, $T = \{(x, y) : x^2 + y^2 \leq 1\}$
  - $f(x, y) = xy^2 + 2x - 4y$, T a $(0, 0)$, $(1, 0)$, $(1, 1)$, $(0, 1)$ pontok által meghatározott négyzet
  - $f(x, y) = 8xy^2 - 2y + 4$, T a $(0, 0)$, $(1, 0)$, $(0, 1)$ pontok által meghatározott háromszög.
- Határozza meg az $x^2 + xy + y^2 - 7 = 0$ egyenlettel adott y függvény deriváltját az $(1, 2)$ pontban.

Integrálszámítás

1. Számítsa ki az alábbi integrálokat:

a) $\int_{-1}^0 \int_{-1}^1 (x+y-1) dx dy$

b) $\int_0^{\pi} \int_0^{\sin x} y dy dx$

c) $\int_1^2 \int_y^{y^2} dx dy$

2. Számítsa ki az alábbi függvények integrálját a megadott tartományon:

a) $f(x, y) = 1/(xy)$, $T = \{(x, y) : 1 \leq x \leq 2, 1 \leq y \leq 2\}$

b) $f(x, y) = x^2 + y^2$, T a $(0,0)$, $(1,0)$, $(0,1)$ csúcspontú háromszög

c) $f(x, y) = x^2 + 2x$, T az $x=0$, $x=1$, $y = -1 + x^2$, $y = x^2$ görbék által határolt tartomány

d) $f(x, y) = x^2$, $T = \{(x, y) : |x| + |y| \leq 1, -1 \leq x \leq 0\}$

3. Az integrálás sorrendjének felcserélésével számítsa ki az alábbi integrálokat:

a) $\int_0^1 \int_{y^2}^1 ye^{-x^2} dx dy$

b) $\int_0^1 \int_x^1 \frac{x \sin y}{y} dy dx$

c) $\int_0^1 \int_{y^2}^1 y \sqrt{1+x^2} dx dy$

4. Polárkoordinátákra áttérve számítsa ki az alábbi integrálokat:

a) $\iint_T (x^2 + y^2) dx dy$, $T = \{(x, y) : x^2 + y^2 \leq 1, x \geq 0, y \geq 0\}$

b) $\iint_K \ln(1 + x^2 + y^2) dx dy$, $K = \{(x, y) : x^2 + y^2 \leq 1\}$

c) $\iint_K x dx dy$, $K = \{(x, y) : x^2 + y^2 \leq 4, x \geq 0, -x \leq y \leq x\}$

d) $\iint_K x^2 y dx dy$, $K = \{(x, y) : x^2 + y^2 \leq 1, y \geq 0\}$

5. Határozza meg az alábbi görbék által határolt tartomány területét:

a) $xy = 1$, $xy = 4$, $y = x$, $y = 2x$ (x és y pozitív)

b) $xy = 1$, $xy = 4$, $y = x^2$, $y = x^2/2$

6. Számítsa ki az alábbi hármas integrálokat:

a) $\iiint_V \frac{1}{xyz} dx dy dz$, $V = \{(x, y, z) : 1 \leq x \leq e, 1 \leq y \leq e, 1 \leq z \leq e\}$

b) $\iiint_V dx dy dz$, $V = \{(x, y, z) : 0 \leq z \leq 2 - x - y, 0 \leq y \leq 2 - x, 0 \leq x \leq 1\}$

c) $\iiint_V xyz dx dy dz$, $V = \{(x, y, z) : x \geq 0, y \geq 0, 0 \leq z \leq \sqrt{1 - x^2 - y^2}\}$

d) $\iiint_V z \sqrt{x^2 + y^2} dx dy dz$, $V = \{(x, y, z) : (x-1)^2 + y^2 \leq 1, 0 \leq z \leq 5\}$

e) $\iiint_V z dx dy dz$, $V = \{(x, y, z) : \sqrt{x^2 + y^2} \leq z \leq \sqrt{2 - x^2 - y^2}\}$

7. Határozza meg az adott felületekkel határolt test térfogatát:

a) $z = y^2$, $z = 0$, $x = 0$, $x = 1$, $y = 1$, $y = -1$

b) $x^2 + y^2 = 4$, $z = 0$, $x + z = 3$

c) $z = 8 - x^2 - y^2$, $z = x^2 + y^2$

d) $z = 2 - 2\sqrt{x^2 + y^2}$, $z = 0$, $(x - 1/2)^2 + y^2 = 1/4$

e) $z = \sqrt{x^2 + y^2}$, $z = 6 - x^2 - y^2$